

nože ali bodala v lice, v roko ali celó v trebuh, ne da bi se jim zgodilo kaj hudega s tem mučenjem. In naposled, da je tudi kaj posebnega za želodec, hrustajo in jedó škorpjone, črve in drugo golazen.

Za take umetnosti se morajo seveda prav razvneti in omamiti, potem so kakor besni in zmožni za vsako trpinčenje.

Nekateri popotniki pripovedujejo take stvari, da skoro ne moremo razlagati počenjanja dervišev in njih umetnosti. Neka potovalka, kneginja Belgioioso, pripoveduje o

dervišu, ki si je prebodel lice, da je kri tekla na obeh straneh rane, a jeden njegovih tovarišev ga je takoj umil s svojo slino in tako popolnoma ozdravil. Drug derviš se je ranil na roki, tretji si je prerezal trebuh — a brez škode. Zopet drugi pripoveduje o derviših, ki si denejo ognja v usta, potem o takih, ki si zabodejo meč v prsi ali tudi v trebuh tako, da primejo in pokažejo svoja čreva.

Bodi dovolj o tem, zakaj tu je težko določiti, kaj je istina, kaj pa izmišljotina potovalcev.

Književnost.

Slovenska književnost.

Ob smrti cesarice Elizabete sta izšli dve knjižici:

† *Cesarica Elizabeta*. V spomin na preblago vladarico avstrijsko povodom Nje žalostne smrti slovenski mladini sestavil Jakob Dimnik, učitelj v Ljubljani. Založil J. Giontini. Tiskala Katoliška Tiskarna. 8°, str. 44. Cena 15 kr. (s pošto 18 kr.)

† *Naša cesarica Elizabeta*. S štirimi podobami. Sestavil Fran Nedeljkó. V Ljubljani. Izdal in založil Ivan Bonač. Tisk „Národne tiskarne“ 8°, str. 28. Cena 12 kr.

Zabavna knjižnica za slovensko mladino. Urejuje in izdaje Anton Kosi, učitelj v Središču. VI. zvezek. V Ljubljani, 1897. Samozaložba. Natisnila Katol. Tiskarna. Cena 15 kr. Str. 47. — Vsebinska tega zvezka je podobna vsebini prejšnjih zvezkov. Za deco je tukaj dokaj tvarine, ki se ji sme brez spotike dati v roke.

Zabavna knjižnica za slovensko mladino. Urejuje in izdaje Anton Kosi, učitelj v Središču. VII. zvezek. V Ljubljani, 1898. Samozaložba. Natisnila Katol. Tiskarna. Cena 15 kr. Str. 47. — Poleg navadne vsebine ima ta zvezek dva napeva, katera je zložil izdajatelj sam: „Domovini“ in „Zaostali ptič“.

Izvestje „Glasbene Matice“ v Ljubljani o društvenem in šolskem letu 1897/98. Izdal odbor, sestavil društveni tujnik. V Ljubljani, dné 14. julija 1898. Založila „Glasbena Matica“. Tisek Katoliške Tiskarne. 8°. Str. 100. — To je gotovo najzanimivejše poročilo, kar jih je doslej izdala „Glasbena Matica“. Pred 25 leti se je ustanovilo to koristno umetniško društvo po prizadevanju gosp. Vojteha Valente. Kaj je storilo to društvo v tem času, izprevidimo iz tega pregleda: 1. „Glasbena Matica“ je izdala 28 zvezkov partitur za moške in mešane zборе, štiri zvezke „Lavorike“, J. Čerinovo „Pesmarico“, tri zvezke „Narodnih pesmij“, 17 zvezkov za

samospev z glasovirjem ali z zborom, 11 skladb za glasovir, jedno za gosli in glasovir, osem cerkvenih skladb in štiri zvezke Foersterjeve klavirske šole ter založilo Hajdrihove in Kocijančičeve skladbe in Hubadove „Narodne pesmi“. 2. Osnovala je dné 15. listop. 1882 glasbeno šolo. 3. Od l. 1891.—1895. je priredila 33 koncertov, sodelovala pri petih akademijah. — Posebno obširno in zanimivo je popisano zahvalno potovanje „Gl. Matice“ na Dunaj in umetniške ocene o nje uspehih. Glasbena šola v Ljubljani je imela l. 1897/98. 494 učencev in sedem učiteljev, glasbena šola v Novem mestu 153 učencev in štiri učitelje. Vseh udov ima društvo 878.

Glagolica med Slovenci. V farnem arhivu sorske fare pri Ljubljani sta vezani dve knjigi v glagolski pergamen. „Urbarium Ss. Hermagorae et Fortunati“ pričet dné 30. vin. leta 1671. ima na platnicah odrezka dveh različnih rokopisov, ki se pa ne dasta več brati. „Catalogus mortuorum“, pričet leta 1697. ima kratek odrezek glagolskega pergamenta na hrbtu. — V vipavskem farnem arhivu je „Liber baptizatorum“ (1677—1694) vezan v glagolski pergamen, ki je primeroma zeló dobro ohranjen. Rokopis ima na dveh folio-listih rimskega misala mašne formulare za prvo postno nedeljo in ponedeljek za njo. Za vzgled bodi: „Ono vrme rče is̃ uč svojim̃. Egda pridete sñ čski v veličstṽe svoem̃ i vsi andjlii ego šnim̃. Togda sêdêť naprêstole veličstṽe svoem̃. I zberutse prednj (ta beseda pač označuje, da je ta rokopis naše redakcije) vsi narodi i razlučenie drug̃ ot̃ druga êko razlučaeť pastir̃ ovce (!) ot kozlišť. I postavit̃ ovce o dêsnoju sêbe a kozlišť (!) levuju sêbê. Têgda rčete cr̃ sušitim̃ o dêsnoju sêbê pridite blni oca moego i primite ugotovanoê vm̃ crstvo otsluženie mira.“ Mnogo je nedoslednostij. Jezik je cerkvena slovenščina z južno-slovenskimi oblikami.

I. Sovran.